

**Uchwała nr
Rady Miejskiej w Świdnicy
z dnia 2025 r.**

XI/6

**w sprawie przyjęcia Programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025
w Gminie Miasto Świdnica**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.), uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 w Gminie Miasto Świdnica, polegający na wsparciu mieszkańców poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PREZYDENT MIASTA
Beata Moskal-Słaniewska

RADCA PRAWNY
Mariusz Starke

**Uzasadnienie
do uchwały nr
Rady Miejskiej w Świdnicy
z dnia 2025 r.**

w sprawie przyjęcia Programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 w Gminie Miasto Świdnica.

Zgodnie z przepisami, przytoczonymi na wstępie, tworzenie i realizacja programów osłonowych należy do zadań własnych gminy.

Dzięki realizacji Programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” seniorzy uzyskają wsparcie w postaci poprawy bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania.

Wobec powyższego podjęcie przedmiotowej uchwały jest zasadne.

DYREKTOR WYDZIAŁU
Izabela Siekierzyńska

RADCA PRAWNY
Mariusz Starke

**GMINNY PROGRAM OSŁONOWY
„KORPUS WSPARCIA SENIORÓW”
NA ROK 2025
W GMINIE MIASTO ŚWIDNICA**

I. Wstęp

Zmiany demograficzne zachodzące w Polsce oraz prognozy na nadchodzące lata wskazują, że społeczeństwo starzeje się. Polityka społeczna staje przed wyzwaniem jakim jest zapewnienie opieki nad osobami starszymi, samotnymi, chorymi, z niepełnosprawnością.

W Gminie Miasto Świdnica wg stanu na dzień 30.11.2024r. było 16.727 osób w wieku 60+, co stanowi 33,32% ogółu. Procent mieszkańców Świdnicy w wieku 60+ z roku na rok wzrasta i wynosił odpowiednio: w 2014r. - 26,40%, w 2016r. - 27,90%, w 2017r. - 29,90%, w 2018r. - 30,12%, w 2019r. - 30,66%, w 2020r. - 31,28%, w 2021r. - 31,83%, w 2022r. - 32,45% i w 2023r. – 32,89%. Prognozy demograficzne sporządzane dla województwa dolnośląskiego i Polski nie dają nadziei na zmianę obserwowanego trendu, dlatego także w Świdnicy należy oczekiwać zwiększenia wartości tego wskaźnika w kolejnych latach. Świdnica jest miastem średniej wielkości (liczba mieszkańców na dzień 30.11.2024r. – 50.202), dlatego liczba 16.727 osób w wieku 60+ jest istotna w kontekście znaczenia problemów związanych z wiekiem senioralnym.

Według Głównego Urzędu Statystycznego, w ostatnich latach obserwowany jest w Polsce nasilający się proces starzenia się społeczeństwa. Udział osób starszych w populacji mieszkańców Polski systematycznie rośnie. Na koniec 2022 r. liczba osób w wieku 60 lat i więcej wyniosła 9,8 mln i w stosunku do roku poprzedniego zwiększyła się o 0,7%. Odsetek osób starszych w populacji Polski osiągnął poziom 25,9%. Według prognozy GUS, liczba ludności w wieku 60 lat i więcej w Polsce w roku 2030 ma wzrosnąć do poziomu 10,8 mln, a w 2050 r. wynieść 13,7 mln. Osoby starsze będą stanowiły około 40% ogółu ludności Polski. Zachodzące zmiany zarówno w odniesieniu do prognozowanych danych całego kraju, jak i Miasta Świdnicy, wywołują konieczność prowadzenia i rozwoju działań związanych z opieką nad seniorami.

W Gminie Miasto Świdnica podejmowane były i nadal są podejmowane następujące programy wspierające seniorów:

1. Program „**Opieka wytchnieniowa**”, którego celem jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi, poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej. Jej zadaniem jest odciążenie opiekunów, m.in. poprzez zapewnienie im wsparcia w wykonywaniu dotychczasowych obowiązków lub zapewnienie zastępstwa, dzięki któremu opiekunowie zyskują czas dla siebie. W 2024 r. z programu skorzystało 69 osób.

2. Program „**Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością**”, którego celem jest wprowadzenie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności: w stopniu znacznym lub w stopniu umiarkowanym. W 2024 r. z programu skorzystało 48 osób.

3. **Program Wieloletni "Senior+"**. Dzięki otrzymanemu dofinansowaniu:

1. **Dzienny Dom „Senior +” przy ul. Saperów 27** w Świdnicy zapewnia wsparcie 130 seniorom (osobom nieaktywnym zawodowo w wieku 60+), poprzez umożliwienie korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji, w tym oferty prozdrowotnej. Proponuje świdnickim seniorom profilaktykę i prewencję psychologiczno-pedagogiczną zmierzającą do przeciwdziałania patologii życia społecznego ludzi starszych. Udostępniona seniorom infrastruktura pozwala na aktywne spędzanie czasu wolnego, a także zaktywizowanie i zaangażowanie seniorów w działania samopomocowe na rzecz środowiska lokalnego.
2. **Klub Senior+ przy ul. Malinowej 2** został wyposażony w niezbędny sprzęt w 2020r., a od 2021r. otrzymuje dofinansowanie na organizowanie zajęć dla 30 seniorów. Zajęcia oferowane w klubie skupiają się przede wszystkim na podniesieniu i utrzymaniu sprawności psychofizycznej seniorów, poprzez udział m. in. w zajęciach sportowych, kulturalno-edukacyjnych, integracyjnych, rozwijających zdolności manualne, aktywizujące społecznie. Prowadzone są również zajęcia usprawniające procesy pamięciowe. Seniorzy mają okazję do poznania nowych osób, nawiązania przyjaźni, spędzenia czasu we własnym towarzystwie.
3. **Klub Senior+ przy ul. M. Kozara-Słobódzkiego 19** został uruchomiony w listopadzie 2022r. Wyposażony został w niezbędny sprzęt z przeznaczeniem dla 60 seniorów. Dzięki temu nową siedzibę otrzymał już działający od kilku lat na Osiedlu Młodych Klub Seniora. W nowej siedzibie urządzono dobrze wyposażoną salę do rehabilitacji, dużą świetlicę wyposażoną w sprzęt audiowizualny, pomieszczenie do terapii indywidualnej oraz pomieszczenie klubowe z komputerami i dostępem do Internetu.

Należy zauważyć, że na terenie Gminy Miasto Świdnica od kilku lat działają także dwa kluby seniora. Jeden zlokalizowany na Osiedlu Zarzecze, którym opiekuje się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz drugi znajdujący się na Osiedlu Zawiszów pod nadzorem Urzędu Miejskiego w Świdnicy.

4. Program „**Świdnicka Karta Seniora**” adresowany jest do osób powyżej 60 roku życia, którzy są mieszkańcami Świdnicy. W ramach Programu wprowadzone zostały zniżki dla seniorów za korzystanie z dóbr kultury, sportu i rozrywki, usługi publiczne oraz preferencyjne oferty pozostałych partnerów. W Programie uczestniczą jednostki miejskie, instytucje publiczne oraz przedsiębiorcy prowadzących działalność gospodarczą, zwani Partnerami Projektu. Podmioty, które przystępując do programu otrzymują naklejki informujące o tym, że firma/instytucja stosuje upusty dla posiadaczy Świdnickiej Karty Seniora. Do 31 grudnia 2024r. wydano 238 Świdnickich Kart Seniora.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej świadczy, w ramach środków z budżetu miasta, **usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania**. Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innej przyczyny wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobom, które wymagają pomocy innych osób a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić. Usługi świadczone są w mieszkaniu osoby, która potrzebuje pomocy. W 2024 r. z tej oferty skorzystało około 240 osób.

W Świdnicy działa **Rada Seniorów**. Podstawą prawną działania Rady Seniorów w Świdnicy jest uchwała nr XXXVII/429/14 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie utworzenia Rady Seniorów i nadania jej statutu. Celem rady seniorów jest wzmocnienie słyszalności głosu starszych mieszkańców przez władze gminy, a pośrednio i zaktywizowanie ich oraz zwiększenie zainteresowania działalnością władz lokalnych. Rada Seniorów w Świdnicy jest organem konsultacyjnym, doradczym i inicjatywnym. Wszelkie działania Rady podejmowane są w tym obszarze. Pierwsze posiedzenie I kadencji Rady Seniorów odbyło się 6 czerwca 2014r.

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 dla mieszkańców Gminy Miasto Świdnica, zwany dalej Programem, przyjmuje się dla realizacji programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w 2025 roku, który po ogłoszeniu będzie kontynuacją istotnego elementu polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia, mających na celu zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania seniorów w ich miejscu zamieszkania.

W trosce o bezpieczeństwo osób starszych, wsparcie, świadczone w ramach Programu, powinno obejmować wykorzystanie nowych technologii, w tym m.in. dostęp do nowych narzędzi wspomagających opiekę nad seniorami.

W uchwalonej w 2019 r. Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miasto Świdnica na lata 2019-2025 został sformułowany cel strategiczny „Aktywna polityka senioralna i włączenie społeczne grup defaworyzowanych”. W ramach tego celu przewidziano działanie „Zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych dla osób niesamodzielnych”. Program pn. „Korpus Wsparcia Seniorów” wpisuje się w to działanie. Realizacja Programu pozwoli w sposób kompleksowy wesprzeć seniorów.

II. Cele Programu

Zapewnienie usługi wsparcia osobom w wieku 60 lat i więcej, zamieszkującym na terenie Gminy Miasto Świdnica, zwanej dalej Miastem, poprzez poprawę poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych, przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

III. Adresaci Programu

Adresatami są osoby w wieku 60 lat i więcej, które mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzące samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkające z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

IV. Zakres podmiotowy i przedmiotowy Programu

1. Program realizowany będzie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od dnia 01 stycznia 2025 roku do dnia 31 grudnia 2025 roku.
2. Do Programu zakwalifikowane zostaną osoby spełniające określone w nim kryteria.
3. Miasto, w ramach Programu będzie miało możliwość organizowania i realizowania usługi wsparcia, w postaci zakupu urządzeń oraz obsługi systemu „opasek bezpieczeństwa”, u wybranego realizatora usługi.
4. Kosztem realizacji zadania będzie wydatek, który poniesie Miasto w związku z zakupem 100 opasek bezpieczeństwa oraz obsługą systemu teleopieki oraz organizacją, koordynacją i realizacją usługi wsparcia, która mieści się w zakresie przedmiotowym Programu.
5. Do zadań Miasta należy w szczególności zorganizowanie, realizacja i koordynacja Programu, oraz bieżący monitoring i sprawozdawczość.

V. Realizacja Programu

Realizacja Programu przebiegać będzie w jednym module, którego celem jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych z terenu Miasta poprzez zwiększenie dostępu do tzw. „opaski na odległość”. Jest to nowoczesna forma sprawowania opieki nad osobami starszymi, chorymi, po przebytych zabiegach medycznych, z niepełnosprawnościami, którzy czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Zakres usługi:

W ramach Programu osobom w wieku 60 lat i więcej zostanie zapewniony dostęp do tzw. „opaski bezpieczeństwa” wyposażonej w następujące funkcje:

- przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
- detektor upadku,
- czujnik zdjęcia opaski,
- lokalizator GPS,
- funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
- funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja),
- funkcje umożliwiające monitorowanie czasu realizowanej opieki przez osoby świadczące usługi opiekuńcze lub pomoc sąsiedzką.

Mechanizm udzielania pomocy:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy rozeznaje potrzeby seniorów w zakresie wyposażenia ich w tzw. „opaskę bezpieczeństwa”.
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, dokonuje zakupu urządzeń oraz obsługi systemu teleopieki u wybranego realizatora usługi.
3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy koordynuje i realizuje Program na terenie Miasta.

VI. Źródła finansowania Programu:

Program finansowany będzie ze środków budżetu Gminy Miasto Świdnica.

W sytuacji możliwości zewnętrznego finansowania działań określonych w Gminnym Programie osłonowym „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025, Miasto będzie mogło ubiegać się o wsparcie finansowe na realizację Programu.